

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.- Popust po dogovoru. Inzeratni davki posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Italija je dosegla svoj cilj:

Abesinija — obljubljena dežela italijanskega ljudstva

Addis Abeba postane prestolnica združenih italijanskih kolonij — Izvedena bo velikopotezna kolonizacija — Pri poitalijančevanju bo pomagala cerkev

Rim, 7. maja. Z. Adis Abeba bo postala prestolnica združenih italijanskih kolonij v Vzhodni Afriki. Mesto, ki se bo nanovo zgradilo po modernih gradbenih načelih, bo postalo sedež vseh italijanskih kolonijalnih oblastev. Italijanski kolonizatorji imajo baje za to že pripravljene vse načrte. Tehnično osobe, ki bo izvršilo to delo, je prišlo v Adis Abebo deloma že z armado.

Kakor se sliši, se oblastva že bavijo z vprašanjem naselitve italijanskih kmetov v Adis Abebi in najrodovitnejših pokrajinah Abesinije.

Druga stran problema je, da bodo državo usmerili tudi s katoliškega stališča. Med italijansko duhovščino vlada namreč za novo deželo največje zanimanje in cela vrsta duhovnikov in misijonarjev se že pripravljajo, da bo šla v Abesinijo pridigati katoliško vero in razširjati italijanski jezik. Na tem polju je dobil fašizem v rimsko-katoliški cerkvi zvestega in močnega zaveznika.

Juridična ureditev pozicije Abesinije nasproti italijanskemu kraljestvu še ni določena. Največ se govori o aneksiji, ki bo baje proglašena v najkrajšem času.

Aneksija Abesinije

še pred sestankom sveta DN?

Za Italijo Abesinija sploh več ne obstoja Velika nervoznost v Ženevi —

Ženeva, 7. maja. r. V tukajšnjih krogih z veliko nervoznostjo pričakujejo sestanek sveta Društva narodov. Splošno prevladuje bojazn, da se bo pri tej priliki še bolj kot kdaj doslej pokazalo, da je Društvo narodov napram Italiji brez moči. Mussolini je že dal sporočiti, da se tako dolgo ne bo spuščal v prav nikakva pogajanja, dokler Društvo narodov ne prekliče svojega sklepa, s katerim je bila Italija proglašena za napadalca, dokler ne ukine brezpogojno vseh

sankcij in dokler ne prizna Italiji suverenost nad abesinskim ozemljem. V Ženevi pričakujejo, da bo Mussolini še pred sestankom sveta Društva narodov tudi formalno proglasil aneksijo Abesinije. Po poročilih iz Rima bo italijanski delegat baron Aloisi takoj zapustil svet Društva narodov, če bi se na seji pojavil zastopnik Abesinije, ker Italija smatra, da Abesinije ni več ter torej tudi nihče nima več pravice nastopati v njenem imenu.

Edenov zagovor v spodnji zbornici

Debata o sankcijah — Učinkovitejših sankcij ni bilo mogoče izvesti

London, 7. maja. r. Ob splošni pozornosti in pred nabito polno dvorano se je včeraj popoldne začela v angleški spodnji zbornici na napetostjo pričakovana zunanje-politična razprava. Takoj po otvoritvi je ministrski predsednik Baldwin izjavil na vprašanje, da sam ne bo posegel v razpravo.

Kot prvi govornik je nastopil zastopnik delavske stranke Dawton, ki je v imenu opozicijske delavske stranke nalogal odgovor na izbruh italijansko-abesinske vojne Angliji. V svoji obtožnici je očitil Baldwinovi vladi, da se n držala obveznosti po določbah statuta Društva narodov. Angleska vlada je bodrila Abesince, naj se upirajo v prepiranju, da jim bo nazadnje pomagalo DN. Delavska stranka obtožuje, da je sedaj prepustila Abesince njihovim usodi in jim ni dala nobene uspešne pomoči. Govornik je nato kritiziral da niso bile proti Italiji uvedene ostrejšje sankcije in poudarjal, da govori še sedaj mnogo za to, da bi se te sankcije poostrele.

Za Dawtonom je spregovoril zunanji minister Eden, ki je takoj odgovarjal na obdolžitve predgovornika. V svojem govoru je izjavil, da so bile proti Italiji namenoma uvedene takšne sankcije, ker bi DN jaejih ne moglo uspešno uveljaviti. Slabost teh sankcij je bila v tem, da niso učinkovale takoj. Edina sankcija pa, ki bi bila učinkovala takoj, bi bila prepoved prehoda skozi Sueški prekop. Takšen ukrep bi bil neizogibno imel za posledico vojaško akcijo, ki bi bila privedla do vojne. Minister Eden je v nadaljnjem poudaril, da se mora Anglija iz izkušenj italijansko-abesinskega spora mnogo naučiti. Jasnjo je, da mora DN ostati dalje, ker je v modernem svetu neobhodno potrebno za reševanje mednarodnih zadev. Vlada bo upoštevala sedanjí položaj in proučila vse možnosti za pravično ureditev. Pripravljen je, svoje stališče obrazložiti in zato bo čimprej stopila v stik tudi z dominioni.

Kar se tiče samega Društva narodov je Eden naglasil, da ni Društvo narodov nikak abstraktni simbol, temveč skupnost narodov, ki ga tvorijo. Na žalost imamo zaup med državami, ki so članice te ustanove, samo tri velesile, če ne računamo Italije, ki stoji ob strani, od teh velesil sta samo dve sredozemski državi in sicer Velika Britanija in Francija. Že iz tega se vidi, da imata Anglija in Francija največjo odgovornost in največji riziko pri tem sporu. Ali bi mar hotel kdo reči, da nismo storili svoje dolžnosti do Francije? Dovolj je, da kdo samo izusti takšno obtožbo, pa bomo vsi sami od sebe videli, kako nesmiselna je in fantastična.

Minister g. Eden se je nato bavil z vpra-

šanjem petroleja. Britanska petrolejska podjetja v normalnih razmerah pokrijejo 13% italijanske petrolejske potrebe, zadnje mesece so pa pokrile komaj 4%. Razen tega je britanska vlada, kakor je splošno znano, v Ženevi večkrat odkrito poudarila potrebo po petrolejskih sankcijah.

Tudi Anglija grozi z izstopom iz DN Če Ženeva prizna okupacijo Abesinije po Italiji, nima Anglija v Ženevi kaj več iskati

London, 7. maja. o. Snodžni Mussolinijev govor, v katerem je proglasil konec afriške vojne in napovedal okupacijo Abesinije, je napravil v angleški javnosti silno mučen vtis. Vsi listi se bavijo s tragično usodo abesinskega cesarja in njegove države ter razmišljajo o korakih, ki jih bo morala napraviti angleska vlada v izvajanju posledic svoje dosedanje abesinske politike. Nekateri že z vso gotovostjo napovedujejo izstop Anglije iz Društva narodov. »Daily Telegraph« izraža mnenje, da se Italija sedaj, ko je videla, da more kljub akcijam Društva narodov delati, kar hoče, sploh ne bo hotela z nikomer več pogajati ter bo enostavno proglasila Abesinijo za svojo kolonijo. List je mnenja, da bodo morale vse države, članice Društva narodov skupno določiti svoje nadaljnje stališče napram Italiji. Eden bo moral na vsak način najaviti v Ženevi izstop Anglije iz Društva narodov, če bo okupacija Abesinije priznana kot izvršeno dejstvo.

Konservativna »Morning« postane ni tako

Male države izgubljajo zaupanje v ženevsko ustanovo

Konferenca severnih držav — Možnost izstopa švedske, finske, norveške in nizozemske iz DN

Stockholm, 7. maja. z. Nizozemska vlada je povabila vlade Švedske, Norveške in Finske na konferenco v Ženevi, na kateri naj bi se proučil položaj po zavzetju Adis Abebe. Na švedskem prevladuje mnenje, da bi bilo treba sankcije proti Italiji obdržati v veljavi, ker sicer ni izključeno, da bo švedska izstopila iz DN.

Oslo, 7. maja. A.A. V zvezi s konferenco zunanjih ministrov severnih držav, ki se sestane 11. maja v Ženevi, priobčjujejo listi obširne članke. Tako piše v tej zvezi »Tidenstegen«: Glede preteklosti si ni treba razbijati glave. Italijanske čete so zasedle

Drag poskus

Washington, 7. maja. z. Ameriški tisk zelo skeptično preseja Mussolinijeve uspehe v Abesiniji. Nekateri listi so mnenja, da bi bili že Anglija in Francija davno zasedli Abesinijo, če bi nudila povoljne izgleda za kolonizacijo. »New York Times« smatrajo vojno v Abesiniji za zelo drag poskus Mussolinija, ki bo stal Italijo še mnogo denarja. »Washington Post« poudarja, da so pri tej priliki na vsej črti odpovedale sankcije DN in so tudi vsa njegova prizadevanja za doseg kolektivne varnosti vsaj za enkrat brezpomembna.

Guverner Addis Abebe

Adis Abeba, 7. maja. z. V mestu vlada mir. Italijani so zasedli vse važnejše obrate in poslopja. Za civilnega guvernerja v Adis Abebi je maršal Badoglio imenoval rimskega guvernerja Giuseppea Bottala, ki je prostovoljno odšel na vojno v Abesinijo.

Edina čestitka

Rim, 7. maja. z. Ob priliki zavzetja Adis Abebe je albanski ministrski predsednik postal ministrskemu predsedniku Mussoliniju brozjavne čestitke.

Amerika ne bo priznala okupacije Abesinije

Washington, 7. maja. z. Državni departement je dal razumeti, da bo Amerika zavlačevala priznanje italijanske suverenitete v Abesiniji vse dotlej, dokler se o tem ne bodo odločile evropske velesile.

Velik požar na Poljskem

Varšava, 7. maja. V Zamošču (Mala Poljska) je nastal strahovit požar. Zgorole je 69 hiš. Število žrtev še ni znano. Brez strehe je ostalo nad 2000 ljudi.

H koncu je eden prosil spodnjo zbornico za nekaj zaupanja, ker smatra, da je edino pravilno in pametno, če ima vlada pri reševanju takšnih zadev kolikor toliko proste roke.

Govor ministra Edena so v vrstah vladne večine pozdravili z viharim odobravanjem.

radikalna ter je mnenja, da je sedaj v prvi vrsti potrebna temeljita preosnova Društva narodov. Laburistični »Daily Herald« opozarja na pogajanja, ki se že vrše med Rimom in Londonom ter izraža upanje, da bo končno prišlo do sporazuma.

Predsednik italijanskega zavoda za zunanjo politiko Pirelli, ki je prišel v London z nalogo, da prouči možnost zboljšanja razmerja med Veliko Britanijo in Italijo, je snodči predaval v dvorani spodnje zbornice zbranim poslancem in lordom. Med drugim je dejal, da je treba ukiniti sankcije in sicer zato, ker so neupravičene in ker niso rodile pričakovanega uspeha. Pirelli misli, da je abesinsko vprašanje sedaj urejeno in sicer ne samo z italijanskimi zmagami, temveč tudi z zadržanjem večine abesinskih posvetnih in verskih poglavarjev Italija je pripravljena sodelovati z Veliko Britanijo kot kolonijsko velesilo, ki mora videti v Italiji civilizatorsko kolonijsko državo v Afriki.

Sklepi konference Balkanske zveze

Balkanska zveza je po beograjski konferenci še bolj solidarna v obrambi miru na Balkanu

Beograd, 7. maja. r. Včeraj je bilo zasedanje zunanjih ministrov Balkanske zveze zaključeno. Po zaključni konferenci je predsednik Balkanske zveze dr. Ruždi Aras izročil novinarjem naslednji uradni komuniké o sklepih konference:

Stalni svet Balkanske zveze je imel od 4. do 6. maja v Beogradu 5 sej pod predsedstvom Nj. eks. Ruždija Arasa, turskega zunanjega ministra in sedanjega predsednika Balkanske zveze. Vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu, so se preresetala v kar najbolj prijateljskem duhu in dobila razplet, ki ga narekujejo koristi štirih držav in varnost na Balkanu ter splošna ohranitev miru, ki mu je Balkanska zveza bolj privržena kakor kdajkoli doslej. Najpopolnejši sporazum se je ugotovil med štirimi zunanjimi ministri glede vseh vpra-

šanj, ki so bila predmet njihovih razgovorov. Grčija je precizirala svoje stališče do balkanskega pakta v smislu povečanja solidarnosti med podpisnicami v soglasno zadovoljstvo članov stalnega sveta.

Ker temelji politika Balkanske zveze na neizpremenljivosti sedanjih meja in spoštovanju varnosti, je stalni svet predvidel najučinkovitejše ukrepe v svrhu striktnega izvajanja v onem delu Evrope, kjer se nahajajo balkanske države. Stalni svet je prav tako preciziral stališče Balkanske zveze glede vseh važnih in perečih mednarodnih vprašanj.

Stalni svet je sklenil sestati se ponovno v Ženevi o priliki skupščine Društva narodov meseca septembra 1936, nato pa v začetku decembra v Atenah.

Leon Blum sestavlja vlado

Herriot postane najbrže predsednik zbornice Zunanji minister bo Paul Boncour

Pariz, 7. maja. z. V koluarjih zbornice je bila popoldne razširjena časna lista najvažnejših članov vlade ljudske fronte, ki bo prve dni junija prevzela oblast. Po tej verziji bo ministrski predsednik socialistični vodja Leon Blum, njegov namestnik in pravosodni minister vodja radikalnih socialistov Eduard Daladier, zunanji minister vodja socialistične unije Paul Boncour, finančni minister socialist Vincenc Aurioi in poljedelski minister socialist Monnet.

Voditelji ljudske fronte so stopili dalje v stik tudi z bivšim ministrskim predsednikom Herriotom, da bi ga pregovorili, naj bi prevzel ministrski portfelj v novi vladi. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, je Herriot to ponudbo odklonil. Zastopniki

ljudske fronte so mu baje nato predlagali, naj bi prevzel kandidacijo za predsednika zbornice. Pri tem so mu zagotavljali, da bi v tem primeru vsa levica glasovala zanj. V teh okoliščinah — s pogojem seveda, če bo Herriot pristal na to kandidacijo, — je verjetno, da bo po dolgih letih prestal biti zbornični predsednik Bouisson, ki je sam izšel iz socialistične stranke, pred dvema letoma izstopil iz nje in se moral v zadnjem volilnem boju zelo boriti s svojimi komunističnim nasprotnim kandidatom.

Zastopniki štirih glavnih strank ljudske fronte se bodo sestali v začetku prihodnjega tedna in se dogovorili glede glavnih smernic skupnega vladnega programa.

Upor v Iraku

London, 7. maja. b. V Iraku so izbruhnili novi upori. Proti upornikom so morali poslati vojaštvo in vmes so posegla tudi letala, ki so metala nanjo bombe. Železniška zveza med Bagdadom in Basro je prekinjena.

Generalisimus francoske vojske na inspekciji

Pariz, 7. maja. z. Generalisimus francoske vojske general Gamelin in šef generalnega štaba zračne vojske general Pujo sta na inspekcijskem potovanju po vzhodno-francoskih garnizijah.

Kralj Faruk

je prispel v Kairo

Kairo, 7. maja. b. Novi egiptovski kralj Faruk se je izkrcal v Aleksandriji ter takoj nato nadaljeval pot z železnico v Kairo, kamor je prispel ob 12.35.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 7. maja. Beograd 7.—, Pariz 20.265 London 15.275, New York 307.875, Bruselj 52.30, Milan 24.25, Madrid 42.—, Amsterdam 208.90, Berlin 124.20, Dunaj 56.—, Praga 12.73, Bukarešta 2.50.

Jubilej Zorka Prelovca

Ljubljana, 6. maja. Pri nas pogosto obhajamo jubileje, zato tudi niso več poseben dogodek, marveč le značilen običaj za naše razmere. Samo pogledajte tuje liste. Jubileji so v njih silno redki. Toda z vso pravico in dolžnostjo se moramo te dni spominjati jubileja prosvetnega delavca, ki je zarezal globoko brazdo na polju naše glasbene kulture. Petindvajset let dela ima za seboj. Ne le 25 let samih na sebi, praznih; navadno govorimo



pri nas ob jubilejih samo o letih, na delo pa pozabljamo, kakor da so glavno le leta.

Zorko Prelovca se je začel javno udeleževati zelo mlad. Z mladostnim ognjem in nadarjenostjo, s čisto ljubeznijo do pesmi. Že kot študent — študiral je v Kranju in Novem mestu, gimnazijo je pa končal doma v Idriji — mu je usmerjala ljubezen do glasbe pot v življenje. Prišel je iz Idrije, tako rekoč z gosli pod pazduho, nasmejan fant, živahen kot živo srebro, ki

izvirac v Idriji. Kot dijak je že zbiral okrog sebe pevce Bralnega društva, ki jih je znal prežeti z ljubeznijo do pesmi za vse življenje.

Usoden mu je bil hladen računarski poklic, ki mu pa ni mogel pogasiti ognja ljubezni do pesmi. V teh 25 letih je naredil več kakor cel mož. Delal je neprestano z mladostno silo ter je še zdaj kot zrel mož mladosten, pravi tip dirigenta. Pri »Ljubljanskem Zvonu« se udeležuje že od leta 1910. in njegovo ime je nerazdružno zvezano z razvojem, uspehi ter vzponom tega našega najpopularnejšega pevskega društva, ki si je s svojim delom utrl pot na višino naših najboljših pevskih zborov. Prelovca je bil organizator, artistični vodja in pevovodja »Ljubljanskega Zvona«, s čimer je povedano dovolj: delal je vedno za višinih rokavov. Ni čuda, da je najvidnejši delavec med našimi pevskimi društvi ter da je prvi pevovodja Zveze slovenskih pevskih društev od njene ustanovitve. Povel so prav dobro zavedajo njegovih zaslug za našo glasbeno kulturo in njegovih sposobnosti, zato je bil tudi pevovodja Hubadove župe JPS, naše reprezentativne organizacije, ki predstavlja ne le doma, temveč tudi pred svetom našo pevsko kulturo. Zdaj je Prelovca predsednik te organizacije, kar pomeni p znanje njegovemu delu.

Prelovčev ime je pa tudi vidno med našimi skladatelji. Ustvaril je prav za prav ogromno, nad 250 skladb za moški in mešani zbor, solospesve, obdelal je nešteto narodnih pesmi in lani narodno balado »Lepa Vida« za soli. Zbor in orkester, skladba, ki traja 38 minut. To delo bo izvajano prvič jutri na jubilejnem koncertu, ki bo pokazal sadove Prelovčevega dela. Značilno je, da bodo sodelovali kot solisti sami njegovi nekdanji pevci. Peli bodo najpopularnejše skladbe, ki so že skoraj ponarodele, n. pr. Rdeče rože, Oj, Doberdob, Zapo mi... Skrijanček itd. Prelovčeve pesmi so tako priljubljene, ker je v njih zajet pristni, značilni duh naše narodne pesmi in slovenske čustvenosti.

Prelovčev jubilej je torej jubilej dela, ki ga moramo praznovati, ker je njegovo delo tako tesno zvezano z našo kulturo, da ga ne more nihče prezreti.

